

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2020 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. 3D-761
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. liepos 23 d. įsakymo Nr. 3D-468
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS IR JOS VALDYMO SRITIES ĮSTAIGŲ, VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų, valstybės valdomų įmonių nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas (toliau – Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas) nustato bendruosius korupcijos prevencijos principus, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) ir įstaigų prie Ministerijos, viešųjų įstaigų, kurių savininko (dalininko) teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, valstybės įmonių, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ir kurių valdytoja yra Ministerija (toliau – organizacijos), bei joms vadovaujančių asmenų pareigas, susijusias su korupcijos prevencija, korupcijos netoleravimo nuostatas, korupcijos prevencijos priemones bei jų įgyvendinimo koordinavimą ir kontrolę. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas taikomas visiems Ministerijos, organizacijų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, karjeros valstybės tarnautojams, darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, įskaitant praktiką atliekančius asmenis (toliau – darbuotojai).

2. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo vizija, misija ir tikslas:

2.1. Vizija – nulinės tolerancijos korupcijai aplinka Ministerijoje ir organizacijose;

2.2. Misija – įgyvendinti patikimą kompleksiško veiksmų ir priemonių sistemą korupcijos prevencijos srityje;

2.3. Tikslas – užtikrinti, kad Ministerijoje, organizacijose vykdoma veikla ir elgsena atitiktų teisės aktų reikalavimus, aukščiausius patikimumo, sąžiningumo, skaidrumo ir etikos standartus.

3. Pagrindinės sąvokos ir jų apibrėžtys:

3.1. **Kronizmas** – draugų, bičiulių globa ir protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia;

3.2. **Neetiškas elgesys** – elgsys, prieštaraujantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše ir kituose teisės aktuose įtvirtintiems pagrindiniams etikos principams;

3.3. **Nepotizmas** – savo šeimos narių, giminaičių bei kitų artimų asmenų globa ir

protegavimas naudojantis einamomis pareigomis, vardu ir galia;

3.4. Kitos Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose, poįstatyminiuose teisės aktuose įtvirtintas sąvokas.

4. Organizacijos turi vadovautis Ministerijos patvirtintu Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašu (išskyrus nuostatomis, kurių taikymas išimtinai apibrėžtas kaip Ministerijos vidaus tvarka) ir vidiniais dokumentais užtikrinti jo nuostatų įgyvendinimą.

II SKYRIUS ATSPARUMAS KORUPCIJAI

5. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas yra korupcijos prevencijos dokumentas, kuriuo Ministerija, organizacijos įsipareigoja savo veikloje vadovautis ir laikytis šių taisyklių bei principų:

5.1. **nulinės tolerancijos korupcijai** – Ministerija, organizacijos netoleruoja korupcijos pasireiškimo jokiais formomis (interesų konflikto, kyšininkavimo, neetiško elgesio, nepotizmo, neteisėto atlygio, papirkimo, prekybos poveikiu, piktnaudžiavimo ar kitų korupcinio pobūdžio veikų, daromų viešojo administravimo srityje, formuojant ar įgyvendinant valstybės politiką priskirtose srityse, kur būtų siekiama naudoti sau ar kitiems asmenims). Ministerija ir organizacijos imasi visų būtinų priemonių, kad savo įtakos srityje užkirstų kelią korupcijai, sukčiavimui, pinigų plovimui, kitiems teisės pažeidimams;

5.2. **korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo efektyvumo** – Ministerija, organizacijos įsipareigoja imtis Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintų prevencinių priemonių siekdamas užkirsti kelią korupcijos apraiškoms kilti, kontroliuoti jų įgyvendinimą bei taikymo efektyvumą;

5.3. **veiklos skaidrumo ir viešumo** – Ministerija, organizacijos užtikrina, kad jų veikla būtų skaidri ir aiškiai deklaruojama bei atitiktų veiklos procedūrų skaidrumo ir aiškumo kriterijus;

5.4. **vadovų lyderystės ir darbuotojų įtraukimo** – Ministerijos, organizacijų vadovybės ir vadovų asmeninis pavyzdys yra esminis nepakantumo korupcijai kultūros formavimo veiksnys. Darbuotojai nuolat informuojami apie įgyvendinamą antikorupcinę aplinką ir įtraukiami į antikorupcinių priemonių įgyvendinimą;

5.5. **nepriekaištingos reputacijos** – Ministerija, organizacijos siekia, kad jose dirbtų tik nepriekaištingos reputacijos asmenys;

5.6. **etikos laikymosi** – Ministerija, organizacijos puoselėja nepriekaištingą dalykinę reputaciją ir darbuotojų, visuomenės pasitikėjimą jomis. Visi santykiai su aptarnaujamais asmenimis, partneriais, kitais viešojo ir privataus sektoriaus atstovais yra grindžiami Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintais principais;

5.7. **atsakomybės už priimtus sprendimus** – Ministerijos, organizacijų darbuotojai turi žinoti savo darbinės pareigas ir suteiktus įgaliojimus bei atsakomybę už šių pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, už teisės aktų pažeidimus;

5.8. **informacijos valdymo užtikrinimo** – Ministerijos, organizacijų darbuotojai privalo saugoti ir tik įstatymų bei kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka gali naudoti Ministerijos, organizacijų konfidencialią ir komercines paslaptis sudarančią informaciją, kuri jiems tapo žinoma atliekant savo funkcijas ir kitais teisėtais pagrindais, taip pat neatskleisti ir (ar) kitais būdais neperduoti šios informacijos tretiesiems (neįgaliojantiems jos žinoti) asmenims, neatlikti kitų neteisėtų veiksmų, susijusių su konfidencialios ir komercinę paslaptį sudarančios informacijos skleidimu, dėl kurių gali kilti neigiamų pasekmių Ministerijai, organizacijoms. Ministerijos, organizacijų interneto svetainėse teikiama ir viešinama informacija, kuri yra privaloma skelbti laikantis Lietuvos teisės aktų reikalavimų;

5.9. **antikorupcinio švietimo** – Ministerija, organizacijos konsultuoja darbuotojus, kaip išvengti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, įgyvendina antikorupcinio švietimo priemones;

5.10. **privatųjų ir viešųjų interesų konfliktų vengimo** – Ministerijos, organizacijų veiklos sprendimai ir veiksmai grindžiami tarpusavio pasitikėjimo, objektyvumo, nešališkumo, viešųjų interesų viršenybės principais. Ministerijos, organizacijų darbuotojai privalo vengti situacijų, kai privatūs interesai galėtų susikirsti su Ministerijos, organizacijų interesais ir turėtų neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam funkcijų vykdymui. Ministerija, organizacijos užtikrina, kad būtų vykdoma darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo kontrolė bei stebėseną. Vadovai privalo ne rečiau kaip kartą per metus susipažinti su jiems pavaldžių darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaracijomis, kai jas teisės aktų nustatyta tvarka privalu teikti. Darbuotojai, pateikę patikslintą viešųjų ir privačių interesų deklaraciją, Ministerijos, organizacijų nustatyta tvarka ir terminais privalo apie tai informuoti tiesioginį vadovą, kad jam būtų žinoma visa aktuali informacija;

5.11. **nepiktnaudžiavimo einamomis pareigomis ir įgaliojimais** – Ministerija, organizacijos imasi visų teisėtų kontrolės priemonių ir užtikrina, kad darbuotojai, atlikdami savo pareigas, visais atvejais priimtų tinkamus, racionalius sprendimus, nesiekdami asmeninės naudos;

5.12. **kyšininkavimo ir prekybos poveikiu nepakantumo** – Ministerija, organizacijos netoleruoja jokių kyšininkavimo ir prekybos poveikiu apraiškų. Ministerijos, organizacijų darbuotojams draudžiama tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai siūlyti, duoti, suteikti leidimą duoti, reikalauti, priimti arba gauti kyšį;

5.13. **nulinės dovanų politikos** – Ministerijoje, organizacijose nepriimamos ir neteikiamos jokios dovanos, išskyrus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų, įmonių ir bendrovių dovanų politikos apraše (toliau – Dovanų politikos aprašas) numatytas

išimtis, ir visos darbuotojų priimtose dovanos yra įvertinamos ir registruojamos, nepriklausomai nuo jų vertės;

5.14. **viešųjų pirkimų skaidrumo** – Ministerija, organizacijos užtikrina, kad visi jų pirkimai būtų vykdomi skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai naudojant Ministerijos, organizacijų lėšas;

5.15. **vidaus kontrolės efektyvumo** – Ministerija, organizacijos siekia, kad vidaus kontrolės sistema veiktų sklandžiai ir efektyviai, kad būtų užtikrintas strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimas, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymasis, apsaugotas Ministerijos, organizacijų turtas, valdomos veiklos rizikos. Ministerijos ir organizacijų turtas turi būti saugomas, naudojamas tik darbo veiklos tikslais. Asmeniniais tikslais ar tretiesiems asmenims turtą leidžiama naudoti tik teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Ministerijos, organizacijų vadovybė ir vadovai dalyvauja įgyvendinant Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas, savo elgesiu rodydami tinkamą pavyzdį Ministerijos, organizacijų darbuotojams, savo veikla skatina skaidrumo principo suvokimą ir taikymą kasdienėje veikloje, nes nuo jų požiūrio, supratimo ir elgesio priklauso veiksminga korupcijos prevencija. Aktyvus vadovybės ir vadovų dalyvavimas ir buvimas pavyzdžiu skatina teigiamą darbuotojų ir visuomenės požiūrį, kuris turi lemiamą reikšmę korupcijos prevencijos sėkmei.

7. Ministerijos, organizacijų vadovybės ir vadovų pareigos vykdamas Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas:

7.1. formuoti Nulinės tolerancijos korupcijai politikos apraše įtvirtintas nuostatas atsižvelgiant į Ministerijos, organizacijų vidaus teisės aktuose įtvirtintą kompetenciją;

7.2. įgyvendinti prevencines priemones;

7.3. sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, aiškiai nustatant darbo ir sprendimų priėmimo tvarkas, atsakomybes, ir užtikrinti suteiktų įgaliojimų patikimumą, kai atskiri darbuotojai turi teisę veikti ir priimti sprendimus savarankiškai;

7.4. užtikrinti, kad tose srityse, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, dirbtų darbuotojai, turintys tinkamą kvalifikaciją, pakankamai patirties ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti pagal Ministerijoje, organizacijose nustatytus pareigybių aprašymus;

7.5. užtikrinti, kad Ministerijoje ir organizacijose būtų nustatyta aiški organizacinė ir valdymo struktūra korupcijos prevencijai ir kontrolei užtikrinti;

7.6. užtikrinti, kad būtų įgyvendinamas viešųjų ir privačių interesų derinimas;

7.7. užtikrinti, kad būtų tinkamai reglamentuotas teisių atlikti finansines ir ūkines operacijas suteikimas, jų vykdymas, įtraukimas į apskaitą bei informacijos apie įvykusias finansines ir ūkines operacijas saugojimas;

7.8. užtikrinti, kad būtų aiškiai apibrėžtos kiekvieno darbuotojo užduotys, pareigybių aprašymuose būtų nurodytos teisės ir pareigos, funkcijos ir atsakomybės, darbuotojai būtų supažindinami su pareigybių aprašymais;

7.9. užtikrinti, kad darbuotojai, vadovybė ir vadovai nuolat dalyvautų korupcijos prevencijos mokymuose ir taikytų kitas švietimo priemones.

8. Turi būti vengiama perteklinės darbuotojų kontrolės. Kontrolė turi būti proporcinga susijusiai rizikai, siekiant skaidraus veiklos tikslų įgyvendinimo užtikrinimo.

9. Ministerijos, organizacijų darbuotojai turi laikytis Nulinės tolerancijos korupcijai politikos, vengti bet kokių korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų, patikėtas pareigas vykdyti sąžiningai, skaidriai bei laikydamiesi viešojo administravimo, atsparumo korupcijai principų ir yra asmeniškai atsakingi už Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų, kiek tai susiję su jų pareigomis Ministerijoje, organizacijose, vykdymą ir taikymą.

III SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

10. Ministerijoje ir organizacijose taikomos šios korupcijos prevencijos priemonės:

10.1. **Antikorupcinės programos ir jos priemonių plano rengimas, koordinavimas ir įgyvendinimas.** Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir siekiant didinti atsparumą korupcijai, Ministerijoje, organizacijose rengiama antikorupcinė programa ir jos įgyvendinimo priemonių planas. Antikorupcinės programos paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Ministerijoje, organizacijose. Ministerijos antikorupcinę programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą rengia, koordinuoja bei kontroliuoja jų įgyvendinimą už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos padalinys. Ministerijos antikorupcinė programa ir jos priemonių planas tvirtinami ministro įsakymu. Organizacijų korupcijos prevencijos priemonės gali būti numatytos strateginio planavimo dokumentuose (nerengiant atskiros kovos su korupcija programos), tačiau apie numatytas ir įvykdytas korupcijos prevencijos priemones turi būti paskelbta viešai;

10.2. **Atsparumo korupcijai ir darbuotojų tolerancijos korupcijai lygio nustatymas.** Siekiant įvertinti, kiek ir kokių korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių yra įdiegta Ministerijoje, organizacijose, šių priemonių diegimo kokybę ir praktinį pritaikomumą bei jas taikant pasiektus rezultatus, Ministerijoje, organizacijose ne rečiau kaip kartą per du metus turi būti nustatomas atsparumo korupcijai lygis. Ministerijoje, organizacijose ne rečiau kaip kartą per du metus turi būti organizuojama darbuotojų apklausa tolerancijos korupcijai lygiui nustatyti. Atsižvelgiant į atliktų vertinimų rezultatus turi būti nustatomos ir įgyvendinamos reikalingos priemonės. Ministerijos atsparumo korupcijai lygio nustatymą ir darbuotojų apklausą dėl

tolerancijos korupcijai lygio nustatymo atlieka Ministerijos padalinio, atsakingo už korupcijos prevenciją, darbuotojai. Ministerijoje atlikto vertinimo ir apklausos rezultatai bei išvados teikiami ministrui ir viešinami Ministerijos interneto svetainėje. Organizacijų atsparumo korupcijai lygio ir darbuotojų tolerancijos korupcijai lygio nustatymo rezultatai taip pat viešinami jų interneto svetainėse;

10.3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas. Ministerija, organizacijos, siekdamos šalinti ir valdyti korupcijos pasireiškimo tikimybę, turi nustatyti veiklos sritis, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė. Šis veiklos sričių sąrašas turi būti kasmet peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas. Nustatytose veiklos srityse korupcijos rizikos veiksniams šalinti turi būti parengtos bei įgyvendintos prevencijos priemonės. Vadovaudamosi Korupcijos prevencijos įstatymu, veiklos srityse, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, Ministerija, organizacijos atlieka korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas ir vertinimas atliekamas iki kiekvienų metų III ketvirčio pabaigos ir jo išvada teikiama ministrui. Ministerijoje, organizacijose turi būti paskirtas asmuo, atsakingas ar koordinuojantis korupcijos prevencijos pasireiškimo nustatymą. Priklausomai nuo organizacijų struktūros, tai gali būti atskiras darbuotojas, padalinys, darbo grupė ar komisija. Ministerijoje korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir vertinimą atlieka Ministerijos padalinio, atsakingo už korupcijos prevenciją, darbuotojai;

10.4. Informacijos apie asmenį gavimas. Ministerija, organizacijos, siekdamos įvertinti asmenų patikimumą ir sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, privalo Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka kreiptis į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau – STT) dėl informacijos apie siekiantį eiti arba atitinkamas pareigas einantį asmenį gavimo. Ministerijos, organizacijos gali turėti patvirtintą darbuotojų pareigų, nepatenkančių į Korupcijos prevencijos įstatymo apimtį, dėl kurių privaloma kreiptis į STT, sąrašą. Ministerijos padalinys, atsakingas už personalo valdymą, kartu su už korupcijos prevenciją atsakingu Ministerijos padaliniu organizuoja kreipimąsi į STT dėl informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas Ministerijoje ar Ministerijai pavaldžios įstaigos vadovo pareigas, pateikimo. Tokiu atveju visa gauta informacija apie asmenį pateikiama ministrui ir kancleriui, kai į STT kreipiamasi dėl informacijos apie asmenį, kurį į pareigas priima kancleris, pateikimo, Ministerijos padaliniui, atsakingam už personalo valdymą, ir už korupcijos prevenciją atsakingam Ministerijos padaliniui (išvadų teikimui);

10.5. Teisės aktų ar jų projektų antikorporacinis vertinimas. Ministerijoje ir organizacijose Korupcijos prevencijos įstatyme nustatytais atvejais turi būti atliekamas norminių teisės aktų projektų antikorporacinis vertinimas. Srityse, kuriose nustatytos didelės korupcijos tikimybės pasireiškimo rizikos, atliekamas antikorporacinis vidaus administravimą reglamentuojančių teisės

aktų vertinimas. Ministerijos padalinys, atsakingas už teisės aktų antikorupcinį vertinimą, už korupcijos prevenciją atsakingo Ministerijos padalinio prašymu teikia jam informaciją, reikalingą nustatyti, kiek ši priemonė padėjo pašalinti korupcijos apraiškų riziką, ar po šios priemonės vykdymo yra padaryta tam tikra pažanga;

10.6. Darbuotojų antikorupcinis švietimas. Mokymai korupcijos prevencijos klausimais yra privaloma Ministerijos, organizacijų darbuotojų mokymų dalis. Ministerija, organizacijos didina antikorupcinį sąmoningumą ir bendradarbiauja su STT ir (ar) kitais patyrusiais ir kompetentingais korupcijos prevencijos specialistais (ekspertais) kartu organizuodami korupcijos prevencijos mokymus, skaitydami pranešimus, dalydamiesi savo praktine ir teorine patirtimi. Ministerijoje už korupcijos prevenciją atsakingas padalinys savo iniciatyva arba kartu su Ministerijos padaliniu, atsakingu už personalo valdymą, atsižvelgdamas į Ministerijos darbuotojų švietimo antikorupcine tema poreikį, teikia Ministerijos darbuotojams informaciją apie mokymus ir organizuoja mokymus korupcijos prevencijos temomis. Ministerijoje, organizacijose turi būti užtikrinta, kad reguliariai būtų vykdomas už korupcijos prevenciją atsakingų asmenų kvalifikacijos kėlimas;

10.7. Etiško elgesio nustatymas. Siekiant užtikrinti etišką Ministerijos, organizacijų veiklą, kiekvienas Ministerijos, organizacijų darbuotojas turi savo veikloje vadovautis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir jos valdymo srities įstaigų, įmonių ir bendrovių darbuotojų etikos kodeksu (Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo 1 priedas);

10.8. Viešųjų ir privačių interesų derinimo užtikrinimas. Siekiant stiprinti interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veiklą, Ministerijoje ir organizacijose turi būti nustatyta ir reglamentuota darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarka. Viešųjų ir privačių interesų derinimas bei interesų konflikto prevencijos bei kontrolės veikla Ministerijoje vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos ministerijos viešųjų ir privačių interesų derinimo tvarkos aprašu, patvirtintu žemės ūkio ministro įsakymu;

10.9. Nusišalinimų administravimas. Ministerijos, organizacijų darbuotojams draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus ar kitaip juos paveikti ar bandyti paveikti, arba atlikti kitas tarnybines pareigas, jeigu atliekamos pareigos, vykdomos funkcijos yra susijusios su jų privačiais interesais. Siekiant valdyti galimus ir esamus interesų konfliktus bei iš to kylančias rizikas, Ministerijoje ir organizacijose turi būti nustatyta darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo tvarka. Ministerijos deklaruojančių asmenų nusišalinimo ir nušalinimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos darbuotojų nusišalinimo ir nušalinimo nuo pavesto darbo ar užduoties tvarkos apraše, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu;

10.10. Dovanų politikos apibrėžtumas. Dovanų priėmimas ir teikimas tam tikrose situacijose gali būti suprantamas kaip kyšininkavimas ar papirkimas, todėl dovanų teikimo ir priėmimo priimtinumą Ministerijoje, organizacijose reglamentuoja Dovanų politikos aprašas

(Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo 2 priedas). Dovanų, gautų Ministerijos darbuotojų pagal tarptautinį protokolą, kurių vertė yra didesnė kaip 150 eurų, perdavimo, saugojimo, registravimo ir eksponavimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą, administravimo tvarkos apraše, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu;

10.11. **Viešųjų pirkimų kontrolė.** Vykdamas pirkimus egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė. Ministerija ir organizacijos užtikrina pirkimų skaidrumą. Ministerija, organizacijos turi patvirtinti savo viešųjų pirkimų poreikio nustatymą, planavimą, organizavimą ir kontrolę reglamentuojančius dokumentus, aiškiai nustatydamos viešųjų pirkimų procese dalyvaujančius asmenis ir jų teises bei pareigas. Ministerijoje ir organizacijose turi būti užtikrinta, kad bent vieną kartą per 3 metus būtų atliktas viešųjų pirkimų proceso patikrinimas (auditas, vertinimas ar pan.) ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas viešųjų pirkimų srityje. Ministerijoje, organizacijose turi būti paskirtas viešųjų pirkimų prevencinę kontrolę vykdamas asmuo;

10.12. **Pranešimų, gaunamų vidiniu kanalu, administravimas bei pranešėjų apsaugos užtikrinimo organizavimas.** Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymu, Ministerijoje, organizacijose turi būti užtikrintas pranešėjų apsaugos nuostatų įgyvendinimas. Ministerijos darbuotojams (esamiems ir buvusiems) bei asmenims, kuriuos su Ministerija sieja ar siejo sutartiniai santykiai, yra sudaryta galimybė Ministerijos vidiniu kanalu pateikti informaciją apie pažeidimus Ministerijoje, keliančius grėsmę viešajam interesui arba pažeidžiančius viešąjį interesą. Šio vidinio kanalo tikslas – identifikuoti piktnaudžiavimo atvejus lemiančias ar galinčias lemti Ministerijos vidaus aplinkybes ir identifikuoti bei įgyvendinti tokių atvejų prevencijos priemones. Ministerijos vidinio kanalo administravimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-191 „Dėl Informacijos apie pažeidimus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijoje vidiniu kanalu teikimo ir tvarkymo tvarkos aprašo patvirtinimo ir kompetentingo subjekto paskyrimo“;

10.13. **Pranešimų apie galimus korupcinio pobūdžio pažeidimus teikimo tvarkos nustatymas.** Ministerijos „Pasitikėjimo linija“ sudaryta galimybė asmenims anonimiškai pranešti apie Ministerijos ir organizacijų darbuotojų galimai neteisėtus veiksmus, neveikimą arba veiksmus, susijusius su korupcija, laiku išaiškinti, ištirti ir užkirsti kelią galimiems neteisėtiems veiksams. „Pasitikėjimo linija“ gauti pranešimai administruojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 16 d. įsakymu Nr. 3D-733 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos „Pasitikėjimo linijos“ tvarkos aprašo patvirtinimo“. Organizacijose gali būti nustatyta atskira tokio pranešimo pateikimo, kanalo kūrimo, administravimo tvarka;

10.14. **Lobistinės veiklos administravimas.** Ministerijos, organizacijų darbuotojai, kurie pagal teisės aktų nustatyta tvarka jiems suteiktas pareigines funkcijas dalyvauja rengiant, svarstant teisės aktų projektus ir juos priimant, privalo deklaruoti jų atžvilgiu vykdytą lobistinę veiklą Ministerijos, organizacijų, kuriose jie dirba, nustatyta tvarka. Siekiant Ministerijoje skatinti lobistinės veiklos viešumą ir skaidrumą, užkirsti kelią neteisėtai lobistinei veiklai, reikalavimai Ministerijos darbuotojų veiksmams, susidūrus su lobistine ar įtakos teisėkūrai veikla, elgesio standartai ir taikomos prevencinės priemonės nustatytos Lobistinės veiklos administravimo Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijoje tvarkos apraše, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu;

10.15. **Partnerių elgesio standartų nustatymas.** Ministerija, organizacijos, pradėdamos bendradarbiavimą su partneriais, įvertina galimas rizikas. Reikalavimai ir principai, kurie skatina Ministerijos partnerius veikti pagal visuotinai pripažintus skaidraus elgesio standartus, įtvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos partnerių ir ekspertų elgesio kodekse, patvirtintame žemės ūkio ministro įsakymu, į kurio nuostatas ir principus rekomenduojama atsižvelgti organizacijoms tvirtinant ir vidaus tvarkas, reglamentuojančias bendradarbiavimą su partneriais.

11. Atsižvelgdamos į Ministerijos ir (ar) organizacijų struktūrinių padalinių veiklos specifiką, Ministerija, organizacijos gali nustatyti papildomas korupcijos prevencijos priemones.

IV SKYRIUS

NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS IR PRANEŠIMAI APIE NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI POLITIKOS PAŽEIDIMUS

12. Ministerijoje, organizacijose turi būti paskirtas asmuo arba atsižvelgiant į struktūrą, darbuotojų skaičių ar veiklos specifiką korupcijos prevencijos tikslais įsteigtas struktūrinis padalinys (toliau – atsakingas asmuo), kuris būtų atsakingas už korupcijos prevencijos koordinavimą ir korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo kontrolę.

13. Ministerijoje veikia už korupcijos prevenciją atsakingas Ministerijos padalinys, kuris rengia ir teikia pasiūlymus ministrui dėl korupcijos prevencijos organizavimo; organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą. Korupcijos prevencijos priemonės įgyvendina ir kitų Ministerijos struktūrinių padalinių darbuotojai, pagal kompetenciją vykdydami priskirtas funkcijas ir antikorupcinės programos priemonių plane jiems numatytas priemones.

14. Ministerijoje, organizacijose turi būti nustatytos vidinės procedūros dėl informacijos apie pažeidimus teikimo, vertinimo, nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo ar informacijos apie juos persiuntimo nagrinėti pagal kompetenciją kitiems subjektams.

15. Ministerijos, organizacijų darbuotojai raginami būti neabejingi įgyvendinant Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatas ir visais atvejais, kai sužino ar įtaria neteisėtus veiksmus, neveikimą arba veiksmus, susijusius su korupcija, turi per įmanomai trumpiausią laiką apie tai informuoti vadovybę, tiesioginį vadovą, atsakingą asmenį ar pateikti pranešimą Ministerijos „Pasitikėjimo linijos“ telefonu (8 5) 239 1333) ar el. paštu pasitikejimolinija@zum.lt. Organizacijose gali būti reglamentuota kita tokio pranešimo pateikimo tvarka.

16. Ministerijos, organizacijų paskirtas atsakingas asmuo apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas informaciją kompetentingai tyrimo institucijai privalo pateikti nedelsdamas (per įmanomai trumpiausią laiką nuo sužinojimo momento).

17. Ministerijos, organizacijų vadovybė įsipareigoja užtikrinti darbuotojo anonimiškumą (jam pageidaujant) ir (arba) kitaip saugoti asmenį bei jo pateiktą informaciją, imtis priemonių, kad darbuotojas, pareiškęs susirūpinimą dėl galimo Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų pažeidimo, korupcijos atvejo, viešųjų ir privačių interesų ar nustatytų elgesio taisyklių pažeidimo, nepatirtų keršto, diskriminacijos, mobingo ar kitaip su juo nebūtų susidorota.

18. Ministerija, organizacijos ragina savo aptarnaujamus asmenis, partnerius ir visas kitas suinteresuotas šalis pranešti apie Ministerijos įgyvendinamo Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų laikymosi pažeidimus arba įtariamus pažeidimus pateikiant pranešimą Ministerijos „Pasitikėjimo linijos“ telefonu (8 5) 239 1333) ar el. paštu pasitikejimolinija@zum.lt, jei organizacijose nenustatyta kita pranešimo pateikimo tvarka. Ministerija, organizacijos garantuoja, kad neatskleis pranešimą pateikusio asmens tapatybės ir imsis visų priemonių, kad apie Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų laikymosi pažeidimus pranešusius asmenis apsaugotų nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių.

19. Pranešėjų apsaugos nuostatos, nurodytos šio Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo 17–18 punktuose, galioja ir tais atvejais, jeigu paaiškėja, kad asmens pateikta informacija yra klaidinga ar nepasitvirtina.

20. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, tiriami, nagrinėjami ir atsakymai pranešimą pateikusiems asmenims teikiami Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų bei Ministerijos, organizacijų vidaus tvarką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Pranešimai negali būti perduoti struktūriniam padaliniui ar darbuotojui, dėl kurio veiksmų pareiškėjas išreiškė susirūpinimą.

21. Ministerija, organizacijos užtikrina, kad pranešimai dėl galimų korupcijos atvejų būtų ištirti teisės aktų nustatyta tvarka.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas skelbiamas viešai Ministerijos ir organizacijų interneto svetainėse.

23. Ministerijos, organizacijų interneto svetainėse teikiama ir viešinama informacija, kuri yra privaloma skelbti laikantis teisės aktų reikalavimų. Ministerijos, organizacijų interneto svetainėse skelbiama korupcijos prevencijos skiltis turi būti nuolat atnaujinama pagal aktualumą.

24. Ministerijoje ir organizacijose Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų įgyvendinimas stebimas vykdant darbuotojų apklausas ar taikant kitas priemones.

25. Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo nuostatų pažeidimas laikomas tarnybinių / darbo pareigų vykdymo pažeidimu, už kurį taikoma Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Ministerijos, organizacijų vidaus teisės aktuose numatyta atsakomybė.

26. Kiekvienas Ministerijos, organizacijų darbuotojas Ministerijos padaliniui, atsakingam už korupcijos prevenciją, gali teikti siūlymus dėl Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašo tobulinimo.

27. Pasikeitus teisiniam reguliavimui ar kitoms aplinkybėms, Nulinės tolerancijos korupcijai politikos aprašas turėtų būti papildomas ir atnaujinamas.
